

Yttrande från Ekonomiska och sociala kommittén om "Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om behandling av personuppgifter och skydd för privatlivet inom sektorn för elektronisk kommunikation"

(2001/C 123/11)

Den 25 oktober 2000 beslutade rådet att i enlighet med artikel 95 i EG-fördraget rådfråga Ekonomiska och sociala kommittén om ovannämnda förslag.

Sektionen för transporter, energi, infrastruktur och informationssamhället, som ansvarat för kommitténs beredning av ärendet, antog sitt yttrande den 7 december 2000. Föredragande var Göran Lagerholm.

Vid sin 378:e plenarsession den 24–25 januari 2001 (sammanträdet den 24 januari 2001) antog Ekonomiska och sociala kommittén följande yttrande med 76 röster för och 2 nedlagda röster.

1. Kommissionens förslag

1.1. Förslaget till direktiv är en del av ett nytt regelverk för alla överföringsnät och överföringstjänster som skall säkerställa den elektroniska marknadens konkurrenskraft. På basis av förslaget till direktiv om ett gemensamt regelverk för elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster⁽¹⁾ är föreliggande förslag avsett att ersätta, utveckla i detalj och komplettera direktiv 97/66/EG⁽²⁾ om behandling av personuppgifter och skydd för privatlivet inom telekommunikationsområdet. Direktivet måste anpassas till utvecklingen av marknaden och tekniken så att ett likvärdigt skydd av personuppgifter och privatliv kan erbjudas alla användare av allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster, oavsett vilken teknik som används.

1.2. Särskilda rättsliga och tekniska bestämmelser bör antas för att skydda grundläggande fri- och rättigheter, särskilt med hänsyn till de ökade möjligheterna till automatisk lagring och behandling av personrelaterade uppgifter. De bestämmelser som medlemsstaterna har antagit bör harmoniseras för att undvika hinder för inre marknaden.

1.3. Den som tillhandahåller en allmänt tillgänglig elektronisk kommunikationstjänst skall vidta lämpliga åtgärder för att garantera säkerheten i sina tjänster, och medlemsstaterna skall garantera teleheimligheten. De skall särskilt förbjuda avlyssning, uppfångande med tekniska hjälpmedel och lagring. Trafik- och lokaliseringssuppgifter får endast behandlas om de aidentifieras och om abonnenterna givit sitt samtycke.

1.4. Abonnenter skall ha rätt att få ospecificerade räkningar. Den användare som ringer upp skall ha möjlighet att förhindra nummerpresentation, medan den uppringde abonnenten skall ha möjlighet att avvisa inkommande samtal om skydd mot nummerpresentationen används. Undantag kan göras för nödsamtal samt efter begäran för störande samtal.

1.5. Alla abonnenter skall ha möjlighet att stoppa omstyrning som görs av tredje part till abonnentens terminal. De skall ha möjlighet att avgöra om deras personuppgifter skall finnas med i allmänna abonnentförteckningar och i så fall vilka uppgifter. Användning av automatiska uppringningssystem eller icke-begärd kommunikation för direkt marknadsföring kan bara tillåtas i fråga om abonnenter som har givit sitt samtycke.

1.6. Medlemsstaterna skall säkerställa att inga tvingande krav på specifika tekniska egenskaper uppställs för terminalutrustning eller annan utrustning för elektronisk kommunikation. När så krävs skall kommissionen anta bestämmelser för att säkerställa att terminalutrustning innehåller de säkerhetsmekanismer som krävs.

1.7. Medlemsstaterna får vidta åtgärder för att begränsa omfattningen av vissa bestämmelser när en sådan begränsning är nödvändig för att skydda statens säkerhet, försvar och allmän säkerhet samt i samband med brottslig verksamhet. Den arbetsgrupp för dataskydd som inrättades genom artikel 29 i direktiv 95/46/EG⁽³⁾ utför sina uppgifter med hänsyn till skyddet av grundläggande fri- och rättigheter samt berättigade intressen.

⁽¹⁾ KOM(2000) 393 slutlig.

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv av den 15 december 1997, EGT L 24, 30.1.1998.

⁽³⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv av den 24 oktober 1995 om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter, EGT L 281, 23.11.1995.

2. Kommentarer

2.1. Att användaren kan skydda sina personuppgifter är en förutsättning för att elektronisk kommunikation skall kunna fungera väl. Sådan kontroll avser dock främst övergripande lagstiftning om skydd för privatlivet och inte sektorspecifika åtgärder. Trots att skydd för privatlivet anses viktigare och mer angeläget inom telekommunikationssektorn anser kommittén att dessa frågor bör behandlas på samma sätt oavsett om de rör elektronisk eller "traditionell" kommunikation.

2.2. Det föreslagna direktivet om skydd av uppgifter bör därför inriktas på frågor som är specifika för elektronisk kommunikation. Man befärar att det nuvarande övergripande direktivet om skydd av uppgifter 95/46/EG och direktivet om skydd av uppgifter inom telekommunikationssektorn 97/66/EG varken har genomförts fullt ut eller tillämpats på ett konsekvent sätt. Även det nyligen antagna direktivet om elektronisk handel 2000/31/EG⁽¹⁾ och direktivet om elektroniska signaturer 1999/93/EG⁽²⁾ innehåller bestämmelser om skydd för privatlivet inom kommunikationssektorn. Det kan ifrågasättas om inte åtminstone det förstnämnda i motiveringar och resonemang i vissa delar strider mot det nu föreslagna direktivet om skydd av uppgifter. Förslaget till direktiv bör därför inriktas på vissa sektorspecifika frågor, för att undvika att det råkar i konflikt med den planerade översynen av det övergripande direktivet 95/46/EG år 2001.

⁽¹⁾ EGT L 178, 17.7.2000.

⁽²⁾ EGT L 13, 19.1.2000.

2.3. De ändringar som föreslås till det nuvarande direktivet beskrivs som begränsade, vilket må vara sant, men de nya definitionerna skulle kunna sträcka sig betydligt längre. I väntan på ett reviderat övergripande direktiv nästa år skulle ett rimligt mål kunna vara att enbart anpassa det nuvarande direktivet till den tekniska utvecklingen och inte att utvidga direktivets räckvidd mer än vad som är nödvändigt för kommunikationen som sådan.

2.4. Ett exempel på en dylik nödvändig ändring ges i det föreslagna direktivet om samhällsomfattande tjänster. Förslaget i detta direktiv som innebär att mycket exakta lokaliseringssuppgifter bör vara obligatoriska för mobila 112-samtal väcker frågor kring skyddet för privatlivet, utöver kostnadsaspekter och tekniska överväganden. Alla system som bygger på delad kontroll av lokaliseringssuppgifter med slutanvändaren innebär minskad säkerhet när det gäller dataintrång. Även om värdet av att kunna spåra 112-samtal i vissa fall är uppenbart kan det ifrågasättas om inte slutanvändarna borde rådfrågas innan beslut fattas om en så omfattande förändring.

2.5. Ett antal viktiga frågor uppstår dessutom i samband med förslaget att e-post skall inbegripas i ett system som bygger på att meddelanden som innehåller marknadsföring endast skall få sändas till sådana mottagare som i förväg givit sitt godkännande av att få sig tillsänd icke begärd kommunikation.

2.6. ESK stöder förslaget om ett sådant "opt-in-system" för kommersiell e-post. Kommittén inser att ett "opt-in-system" har en allvarlig nackdel eftersom det riskerar att utgöra ett hinder för utvecklingen av elektronisk handel och detta på ett sätt som verkar diskriminerande mot företag inom EU. Kommersiell kommunikation är en förutsättning för många av tjänsterna på Internet. Enligt kommitténs uppfattning måste dock konsumenternas intresse av att slippa få icke begärd kommersiell information anses väga tyngre. Ett sådant "opt-in-system" tillämpas dessutom redan i flera medlemsstater.

Bryssel den 24 januari 2001.

Ekonomiska och sociala kommitténs

ordförande

Göke FRERICHS